

PERSEPSI IBUBAPA TERHADAP TAHAP IKLIM SEKOLAH DARIPADA ASPEK PENGURUSAN, HUBUNGAN SOSIAL DAN GAYA PENGAJARAN DI SEBUAH SEKOLAH SWASTA DI DAERAH JOHOR BAHRU

Hanim Binti Sulaiman & Nasriah Binti Sudin
Fakulti Pendidikan
Universiti Teknologi Malaysia

Abstrak: Kajian ini bertujuan melihat persepsi ibu bapa terhadap tahap iklim sekolah di sebuah sekolah menengah swasta di daerah Johor Bharu. Kajian berbentuk deskriptif ini mengkaji tiga aspek utama iaitu aspek pengurusan sekolah, hubungan sosial di antara guru dan pelajar serta gaya pengajaran. Seramai 80 orang ibubapa kepada pelajar di sekolah tersebut dipilih secara rawak untuk menjadi responden kepada kajian ini. Satu set soal selidik digunakan untuk mengumpulkan data kajian dan dianalisis dengan bantuan Statiscal Package for Social Science Version 15.0 (SPSS). Ia mengandungi 30 item berbentuk soalan skala Likert. Nilai kebolehpercayaan alat kajian adalah $\alpha = 0.879$. Dapatan kajian menunjukkan iklim sekolah dari aspek pengurusan berada pada tahap baik begitu juga dengan aspek hubungan sosial pelajar dan guru. Berbeza dengan aspek gaya pengajaran, iklim sekolah berada pada tahap sederhana.

Abstract: The purpose of this study is to identify the level of school climate at one of the private secondary school in Johor Bharu. This is a descriptive type of study whereby three aspects are looked into, which are school management, social relationships between teachers-students and teaching styles. 80 parents were randomly selected as the respondents of this study. Questionnaire was utilized to collect the data for the research and was analyzed using Statiscal Package for Social Science Version 15.0 (SPSS). The questionnaire contains 30 questions in Likert scale. Reliability value of the instrument was 0.879. The findings indicated that for the level of school climate in terms of management and relationship between teachers-students are at high level. However, for teaching style, the level of the school climate is moderate.

Katakunci: persepsi ibu bapa, tahap iklim sekolah

Pengenalan

Pendidikan di Malaysia merupakan satu isu yang senantiasa mendapat perhatian semua pihak. Menyedari kepentingan pendidikan kepada masyarakat, pelbagai institusi pendidikan seperti pra-sekolah, sekolah, institusi pengajian tinggi, pusat-pusat latihan vokasional, pusat-pusat tuisyen dan sebagainya diwujudkan bagi memenuhi permintaan rakyat Malaysia yang dahagakan ilmu pengetahuan. Antara institusi pendidikan yang penting dan sering mendapat perhatian ibu bapa ialah sekolah.

Pernyataan Masalah

Persoalan yang timbul disini, apakah tahap iklim sekolah menengah swasta daripada persepsi ibubapa terhadap aspek pengurusan, hubungan sosial guru dan pelajar serta gaya pengajaran.

Iklim sekolah merujuk kepada satu keadaan keseluruhan yang terbentuk daripada beberapa aspek perhubungan sosial yang terdapat dalam kawasan sekolah, keadaan fizikal sekolah, sistem pentadbiran, prestasi pelajar dan keadaan persekitaran sekolah. Sergiovanni (1979) menjelaskan iklim organisasi adalah ciri-ciri yang membezakan sesuatu sekolah dengan sekolah yang lain dan perasaan yang dipunyai oleh pelajar-pelajar dan guru terhadap sekolah mereka.

Tegasnya pengkaji ingin mengenalpasti apakah tahap iklim sekolah mengikut persepsi ibu bapa daripada aspek pengurusan, hubungan sosial guru dan pelajar serta gaya pengajaran.

Objektif Kajian

- i. Untuk mengenalpasti persepsi ibu bapa pelajar terhadap tahap iklim sekolah dari aspek pengurusan di sekolah menengah swasta.
- ii. Untuk mengenalpasti persepsi ibu bapa pelajar terhadap tahap iklim sekolah dari aspek hubungan sosial guru dengan pelajar di sekolah menengah swasta.
- iii. Untuk mengenalpasti persepsi ibu bapa pelajar terhadap tahap iklim sekolah dari gaya pengajaran di sekolah menengah swasta.

Kepentingan Kajian

Freiberg (1998) mentafsirkan sekolah sebagai bayangan bagi pemimpinnya. Jika sekolah ingin mewujudkan satu persekitaran yang positif atau berunsur keinsanan bagi pelajar dan pekerjaanya, pemimpin perlu berkesan dari segi kemahiran kepimpinan, pengetahuan dan sikap. Smith (1995) mengatakan keberkesanan kepimpinan mewujudkan persekitaran yang positif dan selamat. Iklim sekolah yang berkualiti mesti mempunyai faktor seperti hormat, kepercayaan, bersemangat tinggi, peluang untuk input, perkembangan sosial dan akademik, rasa bersatu, pembaharuan sekolah dan ambil berat. Fox *et al.* : dalam Mohd Aiman Nazmi (2007) menyatakan faktor-faktor ini adalah hasil interaksi dari program, proses dan kemudahan asas dan fizikal sekolah.

Kepentingan kajian ini adalah untuk mengenalpasti tahap iklim sekolah swasta yang terdiri daripada tiga aspek iaitu pengurusan, hubungan sosial dan gaya pengajaran. Diharapkan hasil kajian ini akan dapat memberi maklumat kepada pihak tertentu khususnya pihak sekolah yang berkenaan, Kementerian Pendidikan Malaysia, Jabatan Pendidikan Negeri dan pihak-pihak lain yang berlainan untuk mewujudkan suasana iklim sekolah yang kondusif bagi meningkatkan keberkesanan sesebuah sekolah.

Metodologi

Populasi dan Sampel Kajian

Populasi kajian adalah terdiri daripada ibu bapa kepada pelajar sekolah swasta sebanyak 265 orang. Pengkaji mengambil seramai 80 orang responden. Jumlah responden yang diambil adalah sesuai mengikut saranan Mohamad Najib (1999) mengatakan bahawa jumlah sampel perlulah mewakili 30 peratus daripada jumlah populasi.

Kaedah persampelan yang digunakan ialah kaedah persampelan rawak mudah. Menurut Azizi *et al.* (2007) persampelan rawak mudah ialah proses mencabut sampel di mana unit-unit dipilih secara individu dan langsung melalui proses yang rawak. Mohamad Najib (1999) pula menyatakan bahawa kaedah ini menggunakan kaedah mudah memilih sampel dari senarai yang banyak. Setiap orang mempunyai peluang dipilih. Oleh itu, setiap ibu bapa kepada pelajar sekolah tersebut adalah layak menjadi responden.

Instrumen Kajian

Instrumen yang digunakan di dalam kajian ini adalah merupakan soal selidik. Mohd. Majid Konting (2000) menyatakan soal selidik digunakan untuk mendapatkan maklumat berkaitan fakta-fakta, kepercayaan, perasaan, kehendak dan sebagainya. Penggunaan soal selidik adalah lebih praktikal dan sesuai digunakan untuk populasi yang besar. Selain daripada itu, kaedah soal selidik lebih mudah

mendapatkan kerjasama daripada responden. Mereka bebas memilih dan menyatakan pendapat serta dapat menilai mengikut kehendak soalan.

Soal selidik ini terdiri daripada 3 bahagian iaitu bahagian A mengenai latar belakang responden dan bahagian B mengenai iklim sekolah. Iklim sekolah dibahagikan kepada tiga aspek iaitu aspek pengurusan sekolah, hubungan sosial dan gaya pengajaran. Secara keseluruhannya soal selidik ini mengandungi 34 soalan.

Bahagian A adalah mengenai latar belakang responden. Terdapat empat item yang diutarakan dalam bahagian ini. Antaranya ialah hubungan responden dengan pelajar, pekerjaan, bilangan anak di sekolah tersebut dan pendidikan tertinggi. Soalan yang dikemukakan adalah dalam bentuk nominal di mana responden hanya perlu menandakan petak-petak yang bersepadan dengan maklumat yang berkenaan.

Bahagian B mengandungi 30 item soalan. Bahagian B pula adalah bertujuan untuk mendapatkan maklumat berkaitan dengan persepsi ibu bapa terhadap iklim sekolah swasta. Aspek yang dikaji ialah aspek pengurusan sekolah, hubungan sosial dan gaya pengajaran.

Instrumen kajian dalam bahagian B menggunakan Skala Likert 5 mata. Tujuan skala ini dipilih adalah untuk mengelakkan daripada kecenderungan responden untuk mengambil jalan mudah dan memilih jawapan pertengahan (Mohamad Najib, 1999). Responden hanya perlu membulatkan jawapan yang bersesuaian mengikut sejauh mana responden bersetuju atau sebaliknya dengan sesuatu pernyataan.

Kajian Rintis

Bagi mendapatkan kebolehpercayaan alat kajian iaitu instrumen kajian, kajian rintis akan dijalankan ke atas 10 orang ibu bapa kepada pelajar Sekolah Sri Johor Bahru. Kajian rintis ini bertujuan untuk mengetahui sama ada responden dapat memahami atau tidak soalan-soalan yang dikemukakan dan melihat kesesuaian item-item yang digunakan bagi menentukan kebolehpercayaan.

Semua soal selidik diproses menggunakan perisian *Statistical Package For Social Science Version 15.0 (SPSS)*. Pengujian kebolehpercayaan item adalah menggunakan *Alpha Cronbach*. Pekali kebolehpercayaan ini boleh digunakan kerana menurut Mohamad Najib (1999), nilai hampir kosong bermakna tahap kebolehpercayaan yang sangat rendah dan nilai yang hampir kepada 1 ialah tahap kebolehpercayaan yang sesuai untuk sesuatu alat.

Hasil analisis kajian rintis nilai *Alpha Cronbach* bagi keseluruhan item ialah 0.879. Berdasarkan Jadual 3.3, nilai ini berada pada tahap tinggi dimana semua item boleh diterima dan tidak perlu diubah. Menurut Mohamad Najib (1999), instrumen yang dibina oleh penyelidik memerlukan kajian rintis untuk menguji keobjektifan, kesahan dan kebolehpercayaan soalan. Melalui kajian rintis, kebolehpercayaan soal selidik dapat ditentukan di mana kebolehpercayaan memberi darjah ketekalan dan ketepatan instrumen pengukuran. Instrumen yang mempunyai kebolehpercayaan yang tinggi akan memberi keputusan yang tekal atau hampir sama setiap kali ia digunakan dalam situasi yang setara.

Keputusan

Didapati bahawa nilai purata min bagi persoalan kajian 1 dan 2 adalah tinggi, manakala untuk persoalan 3 nilai min purata adalah sederhana. Hasil dapatan yang diperolehi menunjukkan nilai min yang tertinggi adalah pada persoalan kajian pertama iaitu persepsi ibubapa pelajar terhadap tahap iklim sekolah swasta dari aspek pengurusan iaitu 3.72. Ini diikuti oleh persoalan kedua iaitu persepsi ibu bapa pelajar terhadap iklim sekolah swasta dari aspek hubungan sosial diantara guru dan pelajar iaitu 3.71. Akhir sekali ialah persepsi ibu bapa pelajar terhadap iklim sekolah swasta dari aspek gaya pengajaran iaitu 3.60.

Perbincangan

Perbincangan Latar Belakang Responden

Dalam kajian ini, responden yang terlibat terdiri daripada para ibu bapa yang mempunyai anak yang bersekolah di sebuah sekolah menengah swasta di daerah Johor Bahru. Bilangan responden yang terdiri daripada bapa seramai 49 orang (51.3 peratus) dan ibu ialah seramai 39 orang (48.8 peratus). Keputusan ini mungkin dipengaruhi oleh peranan bapa sebagai ketua keluarga. Responden yang paling ramai adalah terdiri daripada mereka yang bekerja sebagai kakitangan kerajaan iaitu seramai 29 orang (36.3 peratus). Manakala hanya 8 orang (10 peratus) responden yang tidak bekerja. Kemungkinan responden yang tidak bekerja adalah merupakan responden yang terdiri daripada kaum ibu. Kebanyakan responden mempunyai dua hingga ke tiga orang anak di sekolah tersebut iaitu sebanyak 35 orang (43.8 peratus) responden dan hanya 22 orang (27.5 peratus) mempunyai seorang anak disekolah tersebut. Pendidikan tertinggi iaitu taraf pendidikan tertinggi yang dipunyai oleh responden ialah ijazah sarjana muda iaitu seramai 28 orang (35 peratus) responden. Jumlah responden yang mempunyai kelulusan lain-lain seperti doktor falsafah, sijil dan sebagainya ialah 9 orang (11.3 peratus) responden.

Perbincangan Persepsi Ibu Bapa Terhadap Tahap Iklim Sekolah Daripada Aspek Pengurusan

Secara keseluruhannya, persepsi ibu bapa terhadap tahap iklim sekolah daripada aspek pengurusan adalah tinggi. Min keseluruhan bagi persoalan kajian ini adalah 3.72 dan peratus keseluruhan pula adalah 76.7 peratus, iaitu berada pada tahap baik. Ini menunjukkan bahawa ibu bapa berpuas hati dengan pengurusan pihak sekolah termasuklah kepimpinan pengetua serta pentadbiran sekolah berkaitan bidang akademik, prestasi sekolah, disiplin dan hal-hal lain. Item yang mencatatkan peratusan tertinggi bagi persoalan kajian ini ialah item 6 iaitu pernyataan pihak sekolah sentiasa membawa perubahan yang baik iaitu sebanyak 91.3 peratus. Merujuk kepada Jadual 4.6, min bagi item ini pula adalah 3.86 iaitu berada pada tahap tinggi. Item ini berada pada tahap cemerlang menunjukkan bahawa kepimpinan pengetua di sekolah ini telah berjaya membawa pelbagai perubahan yang baik daripada segi akademik, disiplin dan prestasi sekolah. Dapatan ini seialiran dengan pendapat Esah (2004) yang menyatakan pengurusan adalah lambing kejayaan dan kegagalan organisasi. Lazimnya, seseorang pengurus yang dilantik untuk menerajui organisasi besar merupakan mereka yang terpilih dan diberi kepercayaan bagi menaikkan prestasi organisasi berkenaan. Begitu juga halnya dengan sekolah, perlantikan seseorang pengetua bukan kerana jumlah tahun perkhidmatannya tetapi berdasarkan kemampuannya untuk memajukan sekolah dan pendidikan.

Item ini boleh dikaitkan dengan item 8, dimana tiada responden yang tidak bersetuju dengan pernyataan gaya perundingan digunakan dalam menyelesaikan masalah di sekolah. Hal ini menunjukkan bahawa pihak sekolah sentiasa mengamalkan kaedah komunikasi dan sentiasa melibatkan ibu bapa setiap kali ingin membuat keputusan. Min bagi item 8 ini berdasarkan Jadual 4.6 adalah 3.81 iaitu berada pada tahap tinggi. Menurut Ahmad Zabidi Abdul Razak (2006), sikap pengetua yang mengamalkan corak komunikasi secara terbuka kepada seluruh warga sekolah dan ibu bapa juga dapat mewujudkan ciri iklim sekolah berkesan. Sikap sebegini amat penting diamalkan kerana peranan pengetua cukup penting dalam menentukan keberkesanan sekolah. Berdasarkan dapatan kajian mengenai profil pengetua atau guru besar berkesan menyatakan bahawa antara ciri penting pengetua berkesan ialah pengetua atau guru besar yang mengamalkan cara berkomunikasi yang cekap dalam pelbagai hala dan cara iaitu menurut model Malaysia (Kementerian Pendidikan Malaysia, 1998). Sekiranya pengetua tidak mengamalkan konsep terbuka, ini akan menyukarkan pengetua untuk mendapat maklum balas yang diperlukan untuk mengemas kini perancangan yang sedang dibuat bagi meningkatkan kualiti iklim sekolah.

Pembentukan iklim sekolah yang positif sebahagian besarnya dipengaruhi oleh amalan kepimpinan pengetua. Menurut Halpin dan Croft (1962) terdapat enam jenis iklim di sekolah iaitu iklim terbuka, iklim

berautonomi, iklim terkawal, iklim biasa, iklim paternal dan iklim tertutup. Ruslin (2002) mengulas bahawa iklim tertutup menyebabkan hubungan pengetua dengan guru, guru dengan guru dan guru dengan pelajar dan sekolah dan ibu bapa tidak intim atau tidak mesra dan ini menjejaskan usaha untuk memajukan sekolah. Iklim tertutup ialah keadaan di mana kesungguhan di kalangan ahli-ahlinya tidak wujud, tidak ada sifat tolong menolong dan tolak ansur. Dapatan kajian menunjukkan sekolah ini tidak mengamalkan iklim tertutup terutamanya dalam aspek pengurusan.

Namun begitu, bagi aspek pengurusan sekolah terhadap persekitaran dan fizikal sekolah, iaitu item 9 bagi pernyataan pihak sekolah mementingkan kehijauan dan suasana tenang di sekolah ibu bapa berpendapat bahawa iklim sekolah berada dalam keadaan sederhana dengan peratusan 62.5 peratus. Berdasarkan Jadual 4.6, min item ini juga berada pada tahap sederhana menunjukkan bahawa pihak sekolah di bawah kepimpinan pengetua kurang menitikberatkan aspek fizikal. Menurut Ruslin (2002) lagi, iklim sekolah juga merangkumi aspek persekitaran seperti kebersihan, keindahan, keselesaan dan keselamatan. Aspek-aspek ini memang memainkan peranan penting untuk meningkatkan produktiviti sesebuah sekolah dan sememangnya boleh membantu membentuk sekolah berkesan. Kementerian Pendidikan telah menekankan betapa pentingnya supaya dibina iklim sekolah yang menggalakkan pembelajaran di kalangan pelajar dengan menceriaikan sekolah. Keceriaan dan kecantikan sekolah misalnya dapat menarik minat pelajar untuk datang kesekolah dan seterusnya mempengaruhi minat pelajar mengikuti proses pembelajaran yang dijalankan di bilik darjah

Perbincangan Persepsi Ibu Bapa Terhadap Tahap Iklim Sekolah Daripada Aspek Hubungan Sosial Di Antara Guru Dengan Murid

Hubungan sosial guru dan pelajar pada tahap baik pada pandangan ibu bapa dengan purata peratus sebanyak 76.9 peratus. Purata min keseluruhan bagi persoalan kajian ini ialah 3.71 iaitu berada pada tahap tinggi.

Dalam Jadual 4.7 item 20 mencatatkan peratusan tertinggi 93.8 peratus bagi pernyataan pelajar memberikan hadiah kepada guru sempena hari guru menunjukkan bahawa pelajar menghargai gurunya iaitu berada pada tahap pencapaian cemerlang. Dengan min sebanyak 3.91 meletakkan persepsi ibu bapa untuk item ini berada pada tahap tinggi. Hadiah merupakan salah satu cara untuk menunjukkan tanda terima kasih pelajar kepada guru. Menurut Ruslin (2002) iklim sekolah yang positif dapat diperhatikan melalui adanya perhubungan saling hormat menghormati antara kakitangan akademik dengan pelajar, pengetua dengan guru, guru dengan pelajar dan pelajar dengan pelajar. Kesemua individu di sekolah mengamalkan sifat-sifat yang positif seperti berbudi pekerti, kesopanan dan lain-lain. Jika kesemua amalan ini dapat direalisasikan sudah pasti akan wujud sebuah masyarakat sekolah yang harmoni dan keadaan ini akan dapat membantu meningkatkan pencapaian pelajar dalam bidang-bidang seperti akademik dan kokurikulum dan bidang-bidang lain.

Item 19 dengan peratusan 87.5 peratus bagi pernyataan guru memberikan komen positif terhadap pelajar apabila bertemu dengan ibu bapa berada pada tahap cemerlang. Dapatan ini menunjukkan bahawa guru sentiasa memberikan komen yang membina supaya pelajar tidak berasa tertekan, lebih menghargai guru, berasa semangat untuk ke sekolah dan ini sekaligus dapat mewujudkan iklim sekolah yang positif. Ini bertepatan dengan pendapat Fox *et al* dalam Mohd Aiman Nazmi (2007) yang menyatakan bahawa iklim sekolah yang berkualiti mesti mempunyai faktor seperti hormat, kepercayaan, bersemangat tinggi, peluang untuk input, perkembangan sosial dan akademik, rasa bersatu, pembaharuan sekolah dan ambil berat. Dapatan kajian berdasarkan jadual 4.7 ini juga, item yang mempunyai peratusan terendah ialah item 18 iaitu bagi pernyataan guru bertanyakan ketidakhadiran pelajar kepada ibu bapa mencatatkan peratusan terendah iaitu sebanyak 61.3 peratus iaitu berada pada tahap sederhana dengan min 3.51 berada pada tahap sederhana. Hal ini mungkin kerana kebanyakan ibu bapa pelajar di sekolah ini bekerja, seperti dapatan dalam Jadual 4.2 iaitu hanya 10 peratus ibu bapa tidak bekerja.

Perbincangan Persepsi Ibu Bapa Terhadap Tahap Iklim Sekolah Daripada Aspek Gaya Pengajaran

Bagi persoalan kajian ini, merujuk kepada Jadual 4.8, purata peratusan yang tertinggi ialah 64.8 peratus iaitu berada pada tahap baik. Min purata keseluruhan pula ialah 3.60 menunjukkan persepsi ibu bapa terhadap iklim sekolah daripada aspek gaya pengajaran adalah sederhana. Ini menunjukkan bahawa ibu bapa kurang berpuas hati dengan gaya pengajaran guru di sekolah ini. Hal ini mungkin kerana tidak ramai ibu bapa yang mengambil tahu mengenai gaya pengajaran guru di sekolah mungkin disebabkan oleh kekangan-kekangan tertentu seperti kesibukan bekerja, kurang komunikasi dengan anak-anak atau mungkin kerana masa anak-anak di rumah juga terhad. Ini disokong dengan taburan responden yang kebanyakannya bekerja. Kemungkinan responden tidak mempunyai masa yang cukup untuk menyelidiki hal tersebut.

Namun begitu, berdasarkan Jadual 4.8 item yang mencatatkan peratusan tertinggi dalam persoalan kajian ini ialah item 21, iaitu sebanyak 92.5 peratus berada pada tahap cemerlang. Pernyataan guru memberikan pelajar latihan secara berkala menunjukkan bahawa guru sentiasa memberikan pengukuhan kepada pelajar. Item ini disokong kuat oleh item 22 juga dalam Jadual 4.8 iaitu pernyataan guru sentiasa menyemak kerja pelajar. Dengan min sebanyak 3.84 yang berada pada tahap tinggi, pernyataan ini menunjukkan guru sentiasa memantau selain daripada memberikan pengukuhan iaitu kerja kepada pelajar. Selain itu, item ini juga turut membuktikan bahawa ibu bapa juga turut melakukan pemantauan terhadap pelajar dan peranan guru. Berdasarkan maklumat kajian yang dikumpul oleh Mortimore (1991), sekolah beriklim positif sentiasa melakukan pemantauan terhadap kemajuan dan prestasi pelajar secara teratur.

Dalam persoalan kajian ini, terdapat dua item yang berada pada tahap amat lemah dan satu item berada pada tahap lemah. Item 29 iaitu pernyataan guru menggunakan kaedah permainan ketika mengajar dan item 23 iaitu pernyataan kebanyakan kerja pelajar adalah dalam bentuk kumpulan berada pada tahap amat lemah. Manakala item 24 pelajar digalakkan untuk mencari sendiri bahan pembelajaran pula berada pada tahap lemah. Menurut Grasha (1996): dalam Esah (2004) fasilitator atau model peribadi ialah gaya pengajaran yang berpusatkan pelajar dimana guru mereka bentuk aktiviti, interaksi sosial dan penyelesaian masalah yang memberi peluang kepada pelajar mengaplikasi kandungan dalam mempraktikkan proses pembelajaran. Menurutnya lagi pemberi tugas atau fasilitator pula meletakkan beban pembelajaran ke atas pelajar dimana guru menyediakan tugas yang rumit untuk menggalakkan inisiatif pelajar dan biasanya menggunakan kerja kumpulan untuk menyiapkan kerja. Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa guru tidak menggunakan gaya pengajaran berbentuk fasilitator atau model peribadi dan pemberi tugas. Guru lebih mengutamakan gaya pengajaran berpusatkan guru.

Rumusan

Kajian deskriptif berbentuk tinjauan ini adalah bertujuan untuk melihat tahap iklim sekolah daripada aspek pengurusan, hubungan sosial dan gaya pengajaran mengikut persepsi ibu bapa di sebuah sekolah menengah swasta di daerah Johor Bahru. Aspek pengurusan yang dikaji ialah kepimpinan pengetua manakala hubungan sosial merujuk kepada hubungan sosial diantara guru dan pelajar.

Sampel kajian yang terlibat ialah seramai 80 orang ibu bapa kepada pelajar di salah sebuah sekolah menengah swasta di daerah Johor Bahru. Dalam kajian ini, soal selidik telah dipilih sebagai instrumen kajian. Soal selidik lebih praktikal serta dapat mencapai tujuan kajian dengan perbelanjaan yang sederhana (Mohd Majid, 2000).

Soal selidik ini dibahagikan kepada 2 bahagian iaitu Bahagian A adalah berkaitan dengan latar belakang responden, bahagian B adalah berkaitan untuk melihat persepsi ibu bapa tahap iklim sekolah daripada aspek pengurusan, hubungan sosial dan gaya pengajaran di sebuah sekolah menengah swasta.

Soal selidik ini menggunakan skala Likert lima mata. Skala ini kemudiannya digabungkan menjadi 3 pemeringkatan untuk memudahkan data-data dianalisis. Data-data dianalisis berasaskan statistik kekerapan dan peratusan serta min dengan menggunakan *Statistical Package For Science Social Version 15.0 (SPSS)*.

Dapatan kajian ini mendapati bahawa persepsi ibu bapa terhadap tahap iklim sekolah daripada aspek pengurusan berada pada tahap tinggi. Daripada aspek hubungan sosial pula, pada persepsi ibu bapa iklim sekolah berada pada tahap tinggi. Begitu juga daripada aspek gaya pengajaran, iklim sekolah berada pada tahap sederhana mengikut persepsi ibu bapa.

Howard (1974) mendefinisikan iklim sekolah sebagai keadaan sosial dan budaya sekolah itu yang mempengaruhi tingkah laku orang di dalamnya. Finlayson (1973) pula menyatakan iklim sekolah adalah sebagai suatu persekitaran atau suasana sekolah sebagaimana yang dirasakan oleh ahli-ahlinya dan orang yang memasuki sekolah. Ibu bapa, guru dan para pelawat akan menyedari perkembangan sekolah dari segi cara pembelajaran dijalankan, cara pelajar menjawab apa yang diminta, bagaimana memajukan sekolah dan bagaimana guru mengendalikan pelajar sebaik sahaja mereka melangkah kaki memasuki sekolah.

Hussein Mahmood (1992) pula mentakrifkan iklim sekolah sebagai faktor dalaman sekolah yang merangkumi keadaan fizikal sekolah, kebersihan dan kecantikan sekolah, susun atur dan landskap sekolah, perhubungan sosial antara guru dengan pelajar, pelajar dengan pelajar, pengetua dengan guru dan pelajar, gerak kerja kokurikulum dan bentuk perhubungan manusia yang lain. Iklim bagi sesebuah sekolah adalah antara faktor yang menentukan keberkesanan sesebuah sekolah tersebut. Sekiranya setiap warga sekolah berusaha mewujudkan iklim sekolah yang berkesan, mereka akan mempunyai kawalan dalaman diri yang kuat. Dengan kawalan dalaman yang kuat, ini akan memotivasikan warga sekolah untuk melaksanakan sesuatu tugas pada tahap yang terbaik. Sikap sebegini dapat memastikan mereka mencapai kejayaan dalam setiap tugas yang dilaksanakan. (Ahmad Zabidi, 2006)

Kejayaan sesebuah sekolah banyak bergantung kepada bagaimana pengetua dapat mengamalkan gaya kepimpinan yang berwibawa (Kementerian Pendidikan Malaysia, 1990). Kepimpinan yang berwibawa meliputi memiliki pengetahuan yang meluas dalam aspek pengurusan sekolah. Ini termasuklah pengurusan pejabat, pengurusan kurikulum, perkembangan kakitangan, motivasi kepada guru-guru, pelajar-pelajar dan kakitangan sekolah, hubungan dengan luar sekolah serta berusaha meningkatkan prestasi sekolah. Ini menunjukkan bahawa persoalan kepimpinan merupakan perkara yang besar dalam menentukan kejayaan dan kecemerlangan generasi akan datang. Dalam konteks kepengetuaan di Malaysia, setiap pengetua semestinya mempunyai kebolehan untuk menginterpretasi perubahan dan menggunakan gaya kepimpinan tertentu dalam memotivasikan guru serta kakitangan ke arah perubahan tersebut (Norhannan dan Jamaliah, 2006).

Wan Liz Ozman (1996) menyatakan, ketua sesebuah organisasi memainkan peranan yang besar dalam mencorak suasana kerja, motivasi, kelicinan dan keberkesanan organisasi tersebut. Seseorang pemimpin yang tidak mempunyai wawasan yang jelas mengenai objektif dan arah tujuan organisasinya sudah tentu tidak akan dapat mengemudikan organisasi tersebut ke arah matlamat yang tepat. Maju atau mundurnya sesebuah organisasi itu bergantung kuat kepada kualiti dan gaya kepimpinan pemimpin yang memegang tanggungjawab tersebut. Penerimaan ahli organisasi kepada pemimpin akan menentukan kecemerlangan organisasi tersebut.

Mengikut Halpin dan Croft (1962), iklim sekolah yang berkesan mempunyai ciri-ciri seperti guru-guru merasa selamat, berpuas hati dan berkeyakinan, guru-guru tidak rasa tertekan dan mengambil perhatian tentang kemajuan murid-muridnya, pengetua merasa penuh yakin terhadap kerjanya, serta bertimbang rasa, dan pelajar merasa selamat dan belajar bersungguh-sungguh. Menurut Rahimah (1992) pula, guru yang produktif itu ialah guru yang berkesan dalam pengajarannya dan mampu membimbing perkembangan muridnya. Guru yang produktif akan mewujudkan suasana harmoni disekolah dan sekaligus mewujudkan iklim sekolah yang positif.

Kajian Shahril (1997) menunjukkan bahawa guru yang berkesan didapati mengamalkan langkah-langkah yang disarankan dalam model Slavin. Guru berkesan yang dikaji didapati merancang pengajarannya terlebih dahulu sebelum mengajar, mengaitkan isi-isi penting yang baru dengan pengetahuan sedia ada dalam pengalaman pelajar, menyampaikan isi pelajaran dengan sistematis, jelas dan mudah difahami oleh pelajar. Guru berkesan juga didapati mengajar mengikut aras kebolehan dan keupayaan pelajar. Selain itu, guru yang berkesan menggunakan sepenuh masanya seperti yang diperuntukkan untuk mengajar, memberikan masa yang mencukupi untuk pelajar menghabiskan tugas dan selalu memantau kemajuan pelajar melalui pelbagai bentuk penilaian seperti penilaian formatif dan sumatif. Dapatan ini membuktikan bahawa pengajaran yang berkesan merupakan faktor penting untuk mewujudkan iklim sekolah yang positif, sekaligus meningkatkan keberkesanan sekolah.

Secara kesimpulannya iklim sekolah yang positif ialah iklim dimana iklim jenis tertutup diamalkan dalam pentadbiran dan pengurusan sekolah. Namun begitu aspek seperti aspek fizikal juga perlu diambil berat. Perhubungan sosial berada pada tahap baik iaitu perhubungan antara guru dan pelajar. Guru perlu sentiasa memantau prestasi pelajar. Guru juga perlu mengamalkan pelbagai jenis gaya pengajaran dan tidak hanya menumpukan pada satu jenis gaya pengajaran sahaja. Hal ini boleh menaikkan semangat pelajar untuk belajar dan keharmonian suasana di dalam sekolah juga meningkat.

Rujukan

- Abdul Latif Ahmad (2005). *Persepsi Guru Dan Pelajar Terhadap Perlakuan Buli Dikalangan Pelajar Di Sekolah Menengah Daerah Batu Pahat*. Tesis Sarjana, Universiti Teknologi Malaysia, Skudai.
- Abdul Raof Dalip dan T. Subahan Mohd. Meerah (1991). *Isu-Isu Latihan Mengajar*. Petaling Jaya: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Ahmad Zabidi Abdul Razak (2006) Ciri Iklim Sekolah Berkesan: Implikasinya Terhadap Motivasi Pembelajaran, *Jurnal Pendidikan* 31 (01).3-19
- Azizi Yahya et al. (2006). *Menguasai Penyelidikan dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: PTS Professional Publishing Sdn. Bhd.
- Bailey, S. S. (1988). *The Relationship between Leadership Styles of High School Principals and School Climate Perceived by Teachers*. Doctor Philosophy, West Virginia University.
- Ee Ah Meng (1987). *Pedagogi untuk Bakal Guru*. Selangor: Penerbit Fajar Bakti Sdn.Bhd.
- Esah Sulaiman (2004). *Pengenalan Pedagogi*. Skudai: Penerbit Universiti Teknologi Malaysia.
- Finlayson, D.S. (1973). Measuring School Climate. *Trends In Education*. 30,19-27.
- Fox, R., Lippett, R., dan Schmuck, R. (1974). *School climate improvement: A challenge to school administrators*. Bloomington, Indiana: Phi Delta Kappa.

- Freiberg, J. H. (1998). Measuring School Climate: Let Me Count The Ways. *Educational Leadership*. (56)1. 22-26.
- Hallinger, P. dan Murphy, J. (1987). Assessing and Developing Principal Instructional Leadership.. *Educational Leadership*. 45(1), 54-61
- Halpin, A.W dan Croft, D.B. (1962). *The Organizational Climate of School*. Chicago : Midwest Administration Centre of the University of Chicago.
- Haynes, N. M. (1996). Positive School Cimate. *Journal of Negro Education* (65), 308-314.
- Howard, E.R. (1974). School climate improvement. *Education Digest* 39 (8): 333-336.
- Hoy, W.K. and Miskel, C.G. (1996). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Hussein Mahmood (1997). *Kepimpinan dan Keberkesanan Sekolah* Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Puastaka.
- Jalan Terbaik Bagi SAR. (2007, Julai 29). *Utusan Malaysia*. p43.
- Kamus Dewan* (1993). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Kementerian Pendidikan Malaysia (1987). *Penilaian Kemajuan Berasaskan Sekolah. (PKBS) Strategi Pelaksanaan*. Kuala Lumpur: Pusat Perkembangan Kurikulum.
- Kementerian Pendidikan Malaysia (1998). *Profil Pengetua/Guru Besar Berkesan Menurut Model Malaysia*. Pahang : Institut Aminuddin Baki.